

SVART BOKS. Professor Erling Seeberg (til venstre) og bioinformatiker Torbjørn Rognes har utviklet gensøkemotoren som kan brukes i alle Intel-maskiner. Foto: Elin Høyland

Lager butikk ut av gensøk

I et tørt kapitalmarked går det nyetablerte bioinformatikkselskapet Sencel til investorene. En norskutviklet gensøkemotor er produktet som skal selges. Bioteknologi-entusiast Erik Must i Fondsf finans kaller gründerne «usedvanlig flinke».

HEIDI EGEDE-NISSEN
Oslo

Ved Mikrobiologisk Institutt på Rikshospitalet sitter bioinformatiker Torbjørn Rognes (31)

og forskningssjef Erling Seeberg (54) med håndfaste resultater av flere tusen timers forskning. Oppfinnelsen av en ny type gensøkemotor springer ut av Rognes' ferske doktorgradsavhandling. Som student har Rognes støttet seg på kompetansen til professor Seeberg. Utviklingen er finansiert av Forskningsrådet og Rikshospitalet.

To programvareprodukter skal nå kommersialiseres og selges til et internasjonalt marked. Selskapet Sencel skal ikke bare tjene penger på søkemotorene, men gründerne håper å danne grunnlag for et helt nytt kommersielt bioinformatikk-miljø i Norge.

Med seg har forskerne fått tidligere NRK-veteran Steinar Mediaas (54) – sist kjent for pro-

grammet «Økotrim». Nå får frilanseren bruk for hele sitt nettverk og sin formidlingsevne til å tiltrekke seg investorer.

– Jeg er hyret inn som daglig leder på prosjektbasis. Jeg er her i en fødselsfase, sier Mediaas, som traff gründerne under arbeidet med et formidlingsstipendiat på Rikshospitalet.

Nå går ferden til investormiljøer for å få oppkapitalisert selskapet. Det samlede kapitalbehovet er anslått til ti millioner kroner, men i første omgang skal det hentes inn fire-fem millioner kroner.

Sencel-gründerne har blant annet hatt kontakt med Fondsf finans-sjef Erik Must. Finansmannen brenner for Norges muligheter til å hevde seg innen bioinformatikk.

– Torbjørn Rognes og Erling Seeberg er to usedvanlig flinke mennesker. Jeg synes satsing på bioinformatikk er forferdelig viktig, sier Must.

Han arbeider for at det bør opprettes et nasjonalt kommersielt selskap basert på biobanker og helseregistre. Lykkes Sencel kan genmotorselskapet spille en viktig rolle i et slikt miljø.

Følger forelesninger

– Vi har spennende samtaler med Must, som kan hjelpe oss på veien, sier Mediaas.

Hvilken rolle Fondsf finans vil få i forhold til Sencel er ikke avklart. Imens følger Must flere forelesninger og kurs på Blindern om nettopp genteknologi. Nylig var han på plass da Rognes' gjennomførte prøveforeles-

ninger og disputas.

Den unge gründeren er den første med doktorgrad i bioinformatikk ved Universitetet i Oslo.

– Nå er det mer bioteknologi, og ikke ren it som er interessant for mange investorer, sier Rognes, utviklingsansvarlig og styremedlem i Sencel. Seeberg blir arbeidende styreformann. De to eier i dag 45 prosent hver i selskapet. Resten deles av Mediaas og farmasiselskapet MedProbe.

– Torbjørn har greid å gjøre en helt vesentlig forbedring av de søkeprogrammene for gendatabaser som finnes. Vi håper dette nye miljøet kan bli kjernen i noe Norge kan bli god på, sier Seeberg.

heidi.egede-nissen@dn.no

En brikke i puslespillet

OSLO: Sencels teknologi skal gjøre det enklere og billigere å søke etter såkalte genskvenser – eller byggestenene i menneskets arvemateriale. Med søk i ulike gendatabaser kan forskerne sammenligne DNA-tester tatt fra mennesker eller bakterier, med de genene som er kartlagt.

Hensikten er å utvikle bedre medisiner, forebygge sykdom-

mer, men også å reparere gener. Sencel ser spesielt muligheter for sin søkemotor i markedet for utvikling av skreddersydd medisiner og behandling.

Søking på genskvenser er en av de mest utfordrende oppgaver innen bioinformatikk. Til nå har det vært vanlig med kostbar søkeprogramvare, spesielt utviklet for «lukkede» datasystemer. Sencels søkemotor

kan brukes på alle Intel-baserte servere eller pc-er satt sammen i system (klynger).

Tidligere i år ble hele menneskets arveanlegg kjent, men forskerne forstår bare funksjonen til en tredjedel av de tre milliardene med såkalte basepar. Med søkeverktøy kan forskerne fortsette arbeidet med å sette sammen det enorme puslespillet.

Sencel

- Sencels visjon er å bli en ledende, global programvareutvikler innen biologiske applikasjoner. Selskaps to produkter gjør det mulig å gjennomføre raskere, billigere og mer treffsikre søk i gendatabaser. Store gendatabaser er bygget opp nasjonalt og internasjonalt.
- Metoden er patentesøkt i Norge. Foreløpig har Sencel en ansatt i tillegg til gründerne, men planlegger å være fem i løpet av få måneder. I 2004 ser man for seg 40 ansatte.

- Selskapet regner med å gå med overskudd etter to års drift.
- Potensielle kunder er farmasøytiske bedrifter, selskaper som analyserer gentekniske data, forskningsinstitusjoner osv. Salget skal foregå gjennom distributører. Foreløpig har Sencel samtaler med franske Artabel om en distribusjonsavtale. Artabel leverer skalerbare it-løsninger (klynge-løsninger) til kunder med behov for stor datakraft.